

[Elbæk-Jessen.]

nuværende Lov fortsættes, saaledes at Staten yderligere udlaaner 10 Mill. Kr. til Grundforbedringsarbejder paa samme Vilkaar som hidtil, og vi venter, at det kommende Udvalg vil ændre Lovforslaget i denne Retning. Jeg begrundet i øvrigt dette med, at de ærede foregaaende Ordførere har udtalt Ønsker i samme Retning. Endelig vil jeg gerne, saaledes som ogsaa det ærede Medlem Hr. Nørskov gjorde, fremhæve, at Loven bør administreres billigst muligt. Det er nødvendigt, da der er sket Misbrug paa dette Omraade.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Jeg takker de ærede Ordførere for Socialdemokratiet, Venstre, de Konservative og de Radikale for deres Tilslutning til Lovforslaget. Jeg kan vist ikke, saa vidt jeg kunde forstaa den ærede Ordfører for Det frie Folkeparti, rette en Tak ogsaa til dette Parti. Den ærede Ordfører for Det frie Folkeparti udtalte, at han betragtede det foreliggende Lovforslag som et betydeligt Tilbageskridt fra det, vi har haft hidtil, og han kunde ikke finde anden Motivering herfor, end at man fra Regeringens Side ønskede, at Landbrugsproduktionen skulde begrænses. Hvis det ærede Medlem har en saadan Opfattelse, kan han i alt Fald ikke have nogen Begrundelse for den hverken i Lovforslagets Skikkelse eller i mine Udtalelser, tværtimod har jeg udtalt — og det er ogsaa blevet gentaget, jeg tror af den konservative Ordfører —, at det, det kommer an paa, er netop at faa Grovfoderproduktionen udvidet saa meget som muligt; saa vi bliver mere selvforsynende og ikke behøver at købe saa meget fra Udlandet. Derfor maa det ærede Medlem paa ingen Maade opfatte Lovforslaget som givende Udtryk for, at man ikke ønsker Afvandingen, Grundforbedringsarbejdet, fremmet det mest mulige.

Andre ærede Ordførere har udtalt nogen Betænkelighed ved, at man nu her i Forslaget er gaaet helt bort fra, at Staten skal stille Laan til Raadighed, og fuldkommen overlader Opgaven til de private Institutioner, idet man er bange for, at Penge-mangelen ude i visse Egne af Landet vil bevirke, at der sker en Indkrænkning i Arbejdet. Jeg skal hertil sige, at naar jeg har formet Forslaget paa den Maade, er det for det første, fordi det jo var en Aftale, at vi skulde have en permanent Lov, en Lov, der gav Sikkerhed for, at naar en Landmand kunde opnaa Laan hos et Pengeinstitut,

saa kunde han ogsaa faa Fortrinsstilling for dette Laan, hvis Udvalget vilde anerkende, at Forbedringen oversteg de Udgifter, som Arbejdet vilde medføre. Som Ordningen har været i de sidste 3—4 Aar, har man inden for Landbruget ikke kunnet være vis paa at faa Laan, selv om man havde Arbejdet planlagt og egentlig var parat til at gaa i Gang med det, fordi det var tvivlsomt, om der var Penge tilovers af det bevilgede Beløb, og der ikke fandtes nogen Bestemmelse om Fortrinsstilling for private Laan, som man muligvis kunde opnaa. For at komme bort fra hele denne usikre Tilstand var vi enige om, at man skulde se at faa gennemført dette nye store Princip, at naar der var Tale om private Laan, kunde disse ogsaa faa Fortrinsstilling.

Hvorvidt det er rigtigt, at man i den kommende Tid vil kunne have Vanskelighed ved at optage private Laan til dette Arbejde, kan jeg ikke svare udtømmende paa, men jeg tror, det vil være klogere, at vi nu gennemfører Lovforslaget, saaledes som det nu med Hensyn til dette Spørgsmaal er affattet, i alt Fald i Hovedprincippet, saa kan vi jo se, hvorledes det vil virke ude omkring. Man maa huske paa, at det er noget svært at have Statslaan og private Laan løbende Side om Side. Med Hensyn til Statslaan maa der jo fastsættes visse Vilkaar, navnlig en vis Rente, og denne kan jo blive ansat til en saadan Størrelse, at den maaske visse Steder virker fordyrende, medens den andre Steder vil virke hennende med Hensyn til at opnaa private Laan, idet man vil foretrække Statslaan, der er billigere. Jeg tror, det er meget svært at have begge Dele ved Siden af hinanden. Jeg har tidligere stillet Forslag om det, men jeg tror alligevel, det vil være det rigtigste, hvis man klarer sig uden Statslaan.

Jeg kan godt se, at det ærede Medlem Hr. Carl Petersen kan have nogen Ret i, at Vanskeligheden bliver størst med Hensyn til at opnaa de rigtig smaa private Laan, men jeg vil alligevel antage, at man nok ude omkring vil gaa ind paa at yde saadanne Laan. Jeg kan ikke indse, hvorfor Pengeinstitutterne ikke skulde finansiere disse Formaal. De faar jo ingen bedre, sikrere Pengeanbringelse, og naar det er Tilfældet, skulde man mene, at de vilde være villige. Jeg vil i alt Fald henstille, om man ikke med Hensyn til dette Spørgsmaal kan nøjes med at gennemføre Lovforslaget, saaledes som det her er affattet, men er naturligvis villig til at forhandle med de Herrer i Udvalget ogsaa om dette Spørgsmaal.